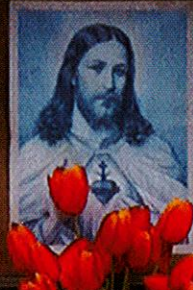

bulletin

2 2011

POD TWOJĄ OBRONĘ
UCIEKAMY SIĘ

raad van kerken in nederland

Stratbeeld in Warschau. Het materiaal van de Weekvan gebed 2012 komt uit Polen.

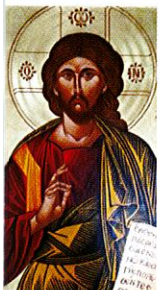
Weekvan
gebed
2012

bulletin

2 2011

Leers op werkdag Vluchtelingen	1
De nieuwe generatie wil meepraten	2
Optimisme Week van gebed	3
Twee verklaringen over de doop	4
Bescherming door vredeswerkers	6
Sociale nood neemt toe in Nederland	7
Water in Nederland	8
Agenda	9
Bijeenkomst Wereldraad over rechtvaardige vrede	10
'... en God childe'	11
Oecumene ter plaatse	12
Samenwerken in het Koninkrijk	14
Kerkennacht in 25 steden	15
Berichten	16
Personalia	18
Column: Brood stelen?	20

Colofon

Raad van Kerken in Nederland

secretariaat Kon. Wilhelminalaan 5 3818 HN Amersfoort
telefoon 033 4633844
alg. secretaris ds. Klaas van der Kamp
e-mail rvk@raadvankerken.nl
website www.raadvankerken.nl

Oecumenisch Bulletin

eindredactie Beppie van Laar, Raad van Kerken in Nederland,
Kon. Wilhelminalaan 5, 3818 HN Amersfoort;
e-mail: rvk@raadvankerken.nl
medewerkers Henk Baars, Hub Crijns, Geert van Dartel,
Bert Kuipers, Kees Nieuwerth, Leonie van Staveren,
Floris Visser, Jan Wessels
foto's via Hub Crijns (pag. 7), Klaas van der Kamp,
Bert Kuipers (pag. 14), Dio van Maaren (pag. 18),
Leonie van Staveren (pag. 2)
vorm omslag Marijke Kamsma - bliksemzwart.nl

Agenda

5 november 2011:
Werkdag Vluchtelingen, Bergkerk, Amersfoort

28 oktober 2011:
Studiemiddag Week van gebed
'Gebed voor Europa', Sint Paulusabdij, Oosterhout

13 januari 2012:
Oecumenelezing door Mechteld Jansen,
Geertekerk, Utrecht

15 januari 2012:
Zondag voor de eenheid

15 – 22 januari 2012:
Week van gebed voor de eenheid van de christenen

Brood stelen?

Het lijkt of iedereen nog zit te slapen en niet echt wakker wil worden. Maar bij een aantal werkers in de haarvaten van de samenleving begint langzaam door te dringen dat het nu echt is afgelopen met de welvaart. Het gaat niet meevallen en het zal aankomen op forse politieke druk anders gaat er niks gebeuren.

Het lijkt er zeer op dat vele ambtenaren nog niet echt zien dat de stapeleffecten van allerlei bezuinigingsmaatregelen velen onder het bestaansminimum zal dwingen. En niet zo'n beetje. Het gaat globaal zomaar 200 euro per maand schelen. Dat is gruwelijk veel.

Je gelooft het niet? Voor rekenvoorbeelden is geen plaats, maar de bijzondere bijstand bestaat vrijwel niet meer, hoogstens voor crepeergevallen. De huren gaan omhoog, sociale verzekeringspremies gaan iets omhoog, velen zullen hun aanvullende verzekering niet meer kunnen betalen. Fysiotherapie na een heupbreuk voor ouderen, kun je vergeten. ID-banen worden of zijn volledig afgeschaft. Dat contingent mensen verdwijnt in de bijstand. Het persoonsgebondenbudget (PGB) is vrijwel verdwenen. Allerlei vrijwilligers en uitkeringspassen worden en zijn uitgekleeft. De prijs voor het openbaar vervoer gaat omhoog, fors of minder fors. De voedselbanken betrekken beduidend minder voedsel door de 'crisis'. Minister Bleker houdt tegen dat de voedselbanken gebruik maken van de Europese noodvoorziening. Dit zijn voor mensen met lage inkomens Griekse toestanden. Loopt het zo'n vaart niet? Eind van dit jaar, begin 2012 zullen die maatregelen hun lelijke gezicht goed laten zien.

De oppositie blijkt voortdurend niet effectief op dit front. De diaconie in Den Haag bijvoorbeeld wordt overstroomd met aanvragen voor financiële hulp. Ze is eigenlijk al door het jaarbudget heen. Bovenmodaal en nog meer dan bovenmodaal heeft vrijwel geen last. Hier past een snoeihard kerkelijk protest. De kerken doen praktisch over het algemeen wat ze kunnen maar dat zal snel al weer te weinig zijn.

En ach, ik heb het nog niet eens over de ongedocumenteerden. Rechtstreekse verpaupering zonder perspectief.

Brood stelen? Daar red je het al lang niet meer mee.

Henk Baars

Leers op werkdag Vluchtelingen

Minister Leers is wellicht de minister die de meeste contacten onderhoudt met de kerk op dit moment. Tot tweemaal toe heeft hij inmiddels overlegd met de projectgroep Vluchtelingen over zijn beleid. Hij zal gastspreker zijn op zaterdag 5 november tijdens de werkdag over vluchtelingen.

Velen binnen diaconien, lokale raden van kerken en kerkelijke werkgroepen zijn al jaren actief op het terrein van vluchtelingen, asielzoekers en migranten, al dan niet met verblijfsvergunning. De laatste jaren is dit werk niet eenvoudiger geworden, zoals ook het leven in Nederland voor veel vluchtelingen en migranten er niet eenvoudiger op is geworden. Daarom is het volgens de projectgroep juist nu van belang om bijeen te komen en over de positie van vluchtelingen en migranten, en over de knelpunten op dit terrein gezamenlijk te spreken. Maar ook staan er nog veel wetswijzigingen voor de deur, zowel in Nederland als op Europees niveau, hetgeen dan weer zijn invloed heeft op de Nederlandse wet- en regelgeving.

Wat betreft het programma zal 's ochtends naast minister Leers spreken mr. dr. Maarten den Heijer. Hij promoveerde op een proefschrift dat de trend onderzoekt bij Europese staten om in toenemende mate samen te werken met niet-Europese landen en controlemechanismen in te richten buiten de EU om migratie- en asielstromen te reguleren. Dergelijke maatregelen hebben vooral tot doel een rem te zetten op de binnenkomst van ongedocumenteerde migranten.

's Middags zijn er een vijftal werkgroepen waaruit gekozen kan worden, bijvoorbeeld update wet- en regelgeving, draagvlak creëren in de samenleving, gezondheidszorg.

De projectgroep Vluchtelingen is blij dat minister Leers aan de uitnodiging om aanwezig te zijn op de werkdag gehoor heeft gegeven. Het zou goed zijn als er veel vrijwilligers en geïnteresseerden zijn, zodat de aanwezigen van elkaar kunnen leren en elkaar kunnen bemoedigen. Iedereen is van harte uitgenodigd.

Nederlandse samenleving: kleurrijker met migranten

De werkdag wordt gehouden op zaterdag 5 november, 10.00 - 16.00 uur, in de Bergkerk, dr. A. Kuyperlaan 2 te Amersfoort (5 minuten lopen vanaf NS-station Amersfoort). Men kan zich aanmelden voor de werkdag via rvk@raadvankerken.nl. Deelname is gratis; voor een lunch wordt gezorgd.

De nieuwe generatie wil meepraten

'De schellen vallen je soms zomaar van de ogen in de ontmoeting met anderen. Hoe vruchtbaar en noodzakelijk het gesprek tussen mensen van verschillende kerken kan zijn, bleek afgelopen jaar bij de ambassadeurs van de Raad van Kerken.' Leonie van Staveren, één van de jongvolwassenen en ambassadeur, geeft een impressie.

In een serie bijeenkomsten spraken we een jaar lang over de verschillen tussen onze kerken, over belangrijke waarden, over oecumene en over het belang van een instituut als de Raad van Kerken. Waar bij de eerste gesprekken de onbekendheid met – en de nieuwsgierigheid naar – elkaars traditie overheerste, ontwikkelde zich steeds meer een gevoel van eenheid en een bijna vanzelfsprekende openheid voor de veelkleurigheid die de verschillende tradities met zich meebrengen.

Eigenlijk zou je elke jongvolwassene een vergelijkbare ervaring gunnen. Niet alleen omdat het de blik verbreedt, het zou ook een breed gedragen eenheid van kerken dichterbij brengen, denk ik. Onbekend maakt onbe-

euze dialoog met flirten. Je moet je, zo stelde ze, richten op die zaken die je mooi vindt aan elkaars traditie. Dat wekt je verlangen naar contact en verlangen is altijd sterker dan moralisme. Ik denk dat hetzelfde opgaat voor oecumene tussen christelijke tradities. Als ambassadeurs hebben we in ieder geval van onze 'flirt' genoten. Ik ben het afgelopen jaar een tikje verliefd geraakt op de liturgische kracht van de rooms-katholieken; op de maatschappelijke betrokkenheid van het Leger des Heils; de nadruk op het eigen geweten van de doopsgezinden; de hechte gemeenschap binnen de Evangelische Broedergemeente; de combinatie van vernieuwing en traditie binnen de oud-katholieken en het moderne bij-de-tijd-zijn van de Protestantse Kerk in Nederland.

Ter afronding van het ambassadeurschap hebben wij een advies voorgelegd aan de Raad van Kerken. Geen twintig pagina's tellend rapport, maar een kort-door-de-bocht geformuleerd discussiestuk.

Dat we hier wat tegenwind mee zouden genereren was ingecalculiseerd, maar we wilden onze boodschap niet onder stoelen of banken steken: De nieuwe generatie wil meepraten!

Bijeenkomst ten afscheid: vnr Talitha van den Hoek, Gerrit Visser, Leonie van Staveren, Maaïke de Reuver, David Simon Reeb

mind. Dat voor oecumene een zekere 'beminning' nodig is, leerde ik afgelopen jaar tijdens een op jongvolwassenen gerichte conferentie van *In Vrijheid Verbonden*. Anne-wieke Vroom vergeleek daarbij de interreligi-

Versterking beraadgroep Samenlevingsvragen

De beraadgroep Samenlevingsvragen heeft versterking gekregen van majoor Arend van de Venis namens het Leger des Heils. Hij volgt zijn collega envoy Wim Kanis op die inmiddels afscheid heeft genomen van de beraadgroep.

Van de Venis heeft veel ervaring met de sociale problematiek in Nederland. Hij kent de vragen van dak- en thuislozen en hij heeft lange tijd voor de reclassering gewerkt. Eerder al had de beraadgroep versterking gekregen van rooms-katholieke zijde. Naast prof. dr. George Molenkamp, drs. Dirk Gudde en drs. Elise Woertman is daar de oudtestamenticus dr. Archibald van Wieringen aan toegevoegd, waarmee de inbreng van rooms-katholieke zijde adequaat is geregeld.

De beraadgroep Samenlevingsvragen bestaat nu, naast de genoemde mensen uit: dr. Hettie Pott-Buter (voorzitter), dr. Greetje Witte-Rang (vicevoorzitter, Basisbeweging Nederland), drs. Kees Tinga (secretaris, Protestantse Kerk), drs. Jan Schaake (Genootschap der Vrienden), pr. Hans de Rie (Oud-Katholieke Kerk), dr. Johan Graafland (Protestantse Kerk), Jan Jorrit Hasselaar MA (Oud-Katholieke Kerk), prof. dr. Nico Schrijver (Protestantse Kerk).

De (drie) beraadgroepen zijn voor de Raad van Kerken 'oecumenische denktanks' waar nieuwe onderwerpen ontdekt kunnen worden en deskundigen uit verschillende kerken elkaar ontmoeten en hun ervaringen en deskundigheid delen, en waar desgewenst ook concrete plannen uitgewerkt en uitgevoerd kunnen worden.

Het terrein van de beraadgroep Samenlevingsvragen is omvangrijk. Toch slaagt de beraadgroep erin voortvarend gevraagd en ongevraagd advies aan te reiken aan het moderamen dan wel de Raad. Zaken die onder meer door de beraadgroep ter hand zijn genomen: advies rond 'Right to Protect', 'ritueel slachten', 'regeringsverklaring' en recent 'verhouding kerk en staat'.

Werkterreinen

Voor een indeling van het uitgebreide werkveld samenlevingsvragen is gekozen voor een vierdeling, ontleend aan de oecumene zelf, zoals die ter voorbereiding van de Internationale Oecumenische Vredesconvocatie van mei 2011 in Kingston is gemaakt:

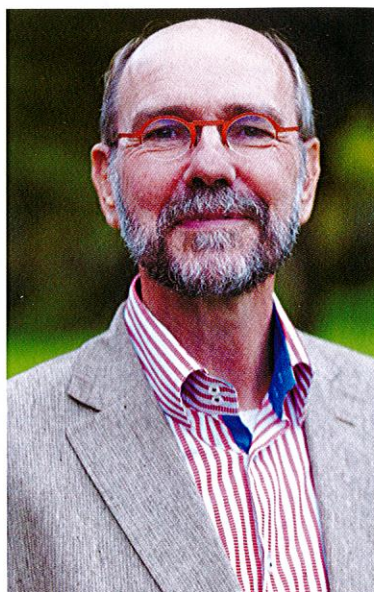
- Vrede in de gemeenschap (Peace in the Community)
- Vrede met de aarde (Peace with the Earth)
- Vrede in economische verhoudingen (Peace in the Marketplace)
- Vrede onder de volken (Peace among the Peoples).

Op basis daarvan zijn vier werkgroepen gevormd.

Personalia

Henk van Hout

Drs. Henk van Hout is herkozen als voorzitter van de Raad van Kerken in Nederland. In het dagelijks leven is Henk van Hout verbonden als directeur van Luce/Centrum voor Religieuze Communicatie aan de Universiteit van Tilburg. Hij is als zodanig onder meer verantwoordelijk voor de nascholing van theologen en pastores.

Drs. Henk van Hout

Van Hout, rooms-katholiek theoloog, werd vier jaar geleden aangetrokken als voorzitter van de Raad. Hij volgde dr. Ton van Eijk op. Tijdens zijn eerste periode als voorzitter zette hij zich onder meer in voor sociale gerechtigheid als voorzitter van de Sociale Alliantie, een netwerk van kerken, humanistische organisaties, vakbonden en zestig andere landelijke en provinciale organisaties. Tijdens zijn bestuursperiode kwamen diverse zaken verder op orde: de statuten werden vernieuwd, er kwam een nieuw beleidsplan en een strategisch partnerschap met de Evangelische Alliantie werd getekend. 'Ik sta voor een kerk, die midden in de samenleving Gods liefde present probeert te stellen', geeft hij als motto aan zijn persoon mee op de website Theoloog.nl.

Marius van Leeuwen

Prof. dr. Marius van Leeuwen is herkozen als vicevoorzitter van de Raad van Kerken in Nederland. Hij is daarnaast bij velen bekend als hoogleraar van het Remonstrants Seminarium in Leiden. Hij volgde vier jaar geleden Fokke Fennema (doopsgezind) op als vicevoorzitter.

Prof. dr. Marius van Leeuwen

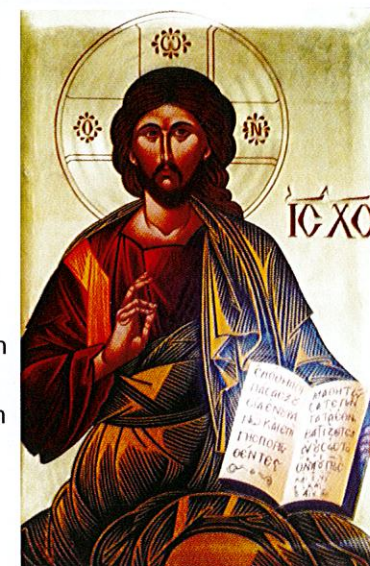
Van Leeuwen heeft in zijn eerste termijn als vicevoorzitter onder meer leiding gegeven aan de projectgroep Doop(v)erkenning. Met zijn vlotte pen heeft hij diverse (onderdelen van) beleidsstukken geschreven voor de Raad. Het idee om een getuigenkalender te beginnen op de website ter nagedachtenis aan oecumenische voorlieden is ontleend aan zijn boek *Van feest naar feest*.

Optimisme Week van gebed

De Week van gebed voor de eenheid van de christenen wordt ieder jaar door kerken vanuit een ander land voorbereid. Voor 2012 komt het materiaal uit Polen.

Alleen al het thema uit 1 Korintiërs 15:51-58 laat zien uit welke hoek de wind waait aan de Oostzee; het gaat over de overwinnende kracht die ligt in de opstanding. In Nederland hebben de Evangelische Alliantie en de Raad van Kerken dat samengevat met de oneliner *Winnen met gevouwen handen*.

'De kerken hebben zich gezamenlijk aangemeld bij het Vaticaan en de Wereldraad en al na een maand ontvingen we een positieve reactie', vertelt ds. Ireneusz Lukas, algemeen secretaris van de Raad van Kerken in Polen. 'Bij de uitwerking was er al snel een link gelegd naar de ontwikkelingen in Europa.' Wat Lukas betreft ligt de verbinding tussen 'overwinning' en de situatie in Polen vooral in het feit dat Polen aansluiting heeft gevonden bij de Europese Unie. De aansluiting stimuleert het zelfbewustzijn.

Verstilde spiritualiteit

Er werken in Nederland vele tienduizenden Polen. Ze zien hun uitstapjes naar het Westen niet zozeer als een ontmoeting van culturen, maar vooral als middel om geld te verdienen. 'De gastarbeiders zijn hun werk in het buitenland niet als een serieus stuk van hun leven', aldus prof. Krzysztof Kosela van de Universiteit van Warschau. 'Het is eerder een excursie. Als ze weer in Polen zijn, begint het serieuze leven weer.'

Kosela analyseerde de kerkelijke situatie in Polen gedurende de laatste twintig jaar. Waar vele landen in Europa met een ingrijpende teruggang te maken hebben, blijven volgens Kosela de cijfers in Polen redelijk stabiel. Doordat het aantal roepingen in Polen nog altijd het aantal nodige priesters

overtreft, is Polen een van de landen die gewijde ambtsdragers stuurt naar diverse landen in Europa, waaronder Noorwegen en Nederland. 'Een veel groter aantal gaat naar het Oosten, want dat is traditioneel het grootste missiegebied voor Polen.'

In 1978 werd de bisschop van Krakow tot paus Johannes Paulus II gekozen. Ongetwijfeld vormde dat een stimulans voor de Rooms-Katholieke Kerk in Polen. Het kerkbezoek is van 1990 tot 2000 gedaald van 84% naar 77%. Gevraagd naar het belang van religie onder studenten geeft 97% van de Poolse studenten aan religie belangrijk te vinden. Ter vergelijking: België haalt 64%; Nederland behoort met 53% bij de laagst scorende landen van Europa.

Ter bezinning op de Week van Gebed organiseert de Raad van Kerken met de Evangelische Alliantie een studiemiddag over het thema 'Gebed voor Europa', op 28 oktober vanaf 15.00 uur bij de gemeenschap Chemin Neuf in de Sint Paulusabdij te Oosterhout.

Twee verklaringen over de doop

Twee verklaringen zijn er aan de lidkerken voorgelegd. Het resultaat van de bezinning van de projectgroep Doop(v)erkenning. Drs. Geert van Dartel, secretaris van de projectgroep en directeur van de Katholieke Vereniging voor Oecumene, over het proces.

Wij, de kerken die deze verklaring ondertekenen, erkennen iedere doop die, in geloof en in gehoorzaamheid aan de opdracht van Jezus (Matteüs 28:19), is voltrokken in de naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest, en die, binnen de betrokken gemeenschap en volgens de aldaar geldende regels, is bediend met water. De aldus voltrokken en ontvangen doop is eenmalig en onherhaalbaar.

Deze zinsnede vormt de kern van de door de Raad van Kerken voorgestelde *gemeenschappelijke verklaring over de doop* die vóór de zomer aan ruim twintig kerkgenootschappen in Nederland is gestuurd. De verklaring is opgesteld door de projectgroep Doop(v)erkenning die in 2009 door de Raad van Kerken werd ingesteld met de opdracht een stimulans te geven aan de verbreding en de verdieping van de dooperkenning tussen de kerken.

Leden van de projectgroep Doop(v)erkenning. Vlnr: Marius van Leeuwen, Hildo Bos, Geert van Dartel en Matthieu Wagemaker

Het bevreedde sommigen dat de Raad van Kerken het initiatief nam tot dit beraad. Immers, de overeenkomsten tussen de rooms-katholieke en enkele protestantse kerken inzake de wederzijdse dooperkenning dateren al uit de jaren zestig van de vorige eeuw. Waarom is het dan nodig om opnieuw hierover met elkaar gesprek te gaan? Daar zijn meerdere redenen voor:

- De kring van de Raad van Kerken is de laatste jaren uitgebreid. Wederzijdse dooperkenning is niet voor alle bij de Raad van Kerken betrokken kerkgenootschappen vanzelfsprekend.

Paarse kolom

De Raad van Kerken, maar ook een organisatie als Monuta, maken zich sterk voor de vorming van een paarse kolom in het rampenplan. De belangrijkste partijen bij de bestrijding van een ramp of zwaar ongeval zijn brandweer, politie, de geneeskundige hulpverlening en de gemeente. Deze partijen worden aangeduid als rode, blauwe, witte en groene kolom. De gedachte om een levensbeschouwelijke kolom (paars) toe te voegen stoelt op de gedachte dat geestelijken kunnen bijdragen in de emotionele, psychische

en levensbeschouwelijke vragen die een rol spelen. Het thema kwam onder meer aan de orde tijdens een bijeenkomst op donderdag 22 september, onder meer georganiseerd door Monuta. Een taakgroep van de Raad van Kerken houdt zich bezig met de vraag hoe kerken en religies in bredere zin betrokken zouden kunnen zijn bij rampen en herdenkingen. Rev. Joop Albers (Anglicaanse Kerk) is een van de personen die zich hiervoor inzet.

Jonge mensen

De inspanningen om jonge mensen vertrouwd te maken met het oecumenische netwerk in Europa beginnen vruchten af te werpen. Nadat Maaïke de Reuver uit Amsterdam was aangesteld als coördinator vanuit Nederland voor de Oecumenische Jongerenraad in Europa (EYCE), zeg maar de jonge kant van de Europese Kerkenconferentie (CEC), zijn er al meerdere jonge mensen geweest die een werkconferentie van EYCE hebben bij-

gewoond. Recent keerden Linda Ottevanger en Jeroen Kamstra terug van een bijeenkomst in Kiev over duurzaamheid. Hun verslagen staan op de website van de Raad. De Raad promoot deelname van dergelijke ontmoetingen. Een klein deel van de kosten (tot 200 euro) wordt door de kerken gedragen; de rest van de kosten is in de regel gedekt uit Europese fondsen.

Kerk en stage

Drs. Kor Berghuis heeft zich voor de Raad van Kerken Noord-Holland beziggehouden met het thema 'Kerk en Stage'. Hij heeft een werkboek gemaakt waarmee kerken in zeven stappen aan de slag kunnen met de maat-

schappelijke stage, die vanaf 2011/2012 verplicht is op middelbare scholen. Er worden gesprekken gevoerd om zijn project op landelijk niveau verder te trekken.

Berichten

Ecologische duurzaamheid

De taakgroep Ecologische duurzaamheid gaat van start. De taakgroep probeert de spirituele component van diverse ecologische vragen te benoemen voor de Raad. Op die manier kunnen de kerken een eigen bijdrage hebben in de ecologische discussies, waar diverse milieuorganisaties meer in algemene zin actief zijn. Jan Jorrit Hasselaar is voorzitter van de taakgroep. De projectgroep Kerk en milieu, waar dr. Hans Schravessande jarenlang leiding aan heeft gegeven als voorzitter in samenwerking met drs. Kees Tinga als secretaris, zal een deel van de activiteiten een plek geven bij een interkerkelijke samenwerking rond milieu.

Rentmeester van de schepping

Grote denkers

De IKON heeft op 19 september het boek *Grote denkers over de toekomst* gepresenteerd. Het boek bevat uitwerkingen van de interviews die eerder via de tv-serie LUX zijn uitgezonden. Daarnaast zijn er extra teksten toegevoegd. De Raad van Kerken kreeg in de persoon van de algemeen secretaris een eerste exemplaar, samen met de wethouder van Amsterdam Andrée van Es.

Convenanten

Er is een taakgroep Convenanten opgezet waarin onder meer Jaap van der Linden (PKN), Jeanne van Hal (Leger des Heils) en Jac van Oppen (RKK) zitting hebben. De taakgroep zal een constructieve stimulans geven aan de mogelijkheid om op plaatselijk vlak convenanten af te sluiten, waardoor de oecumenische samenwerking een wat formeler en ook gestructureerder kader krijgt.

Religies

De groep *In Vrijheid Verbonden*, waarin zes religies en levensbeschouwingen samenwerken, waaronder de Raad van Kerken, werkt aan een programma voor een bredere bijeenkomst met genodigden op maandag 25 januari. Het gaat om het benoemen van de

thema's die de komende jaren extra aandacht moeten krijgen om de religies en de levensbeschouwingen op een evenwichtige manier een rol te laten spelen in het publieke domein van Nederland.

- Overeenkomsten over de wederzijdse dooperkenning werden tot nu bereikt tussen kerken die de *kinderdoop* kennen. Er zijn ook kerken die de kinderdoop afwijzen en alleen *dopen op belijdenis*.
- In het internationale oecumenische gesprek over de doop wordt de samenhang tussen *doop* en *geloof* sterk benadrukt. De doop is een sacrament van geloof. Vanuit die invalshoek kan en dient het gesprek tussen kerken die de kinderdoop kennen en kerken die dopen op belijdenis opnieuw gevoerd te worden.

De projectgroep Doop(v)erkenning heeft het oecumenisch gesprek over de doop die bredere basis gegeven. Op de bijeenkomsten die de projectgroep organiseerde werd in zeer goede sfeer het gesprek gevoerd. Al snel was duidelijk dat lang niet alle bij dit proces betrokken kerken de gemeenschappelijke verklaring over de wederzijdse erkenning van de doop kunnen onderschrijven. Maar in de ontmoetingen en besprekingen groeide ook de wederzijdse waardering en toenadering tussen vertegenwoordigers van kerken die nog niet toe zijn aan een wederzijdse dooperkenning.

Hieruit vloeide een tweede verklaring voort *over de onderlinge toenadering rond de doop* die eveneens aan alle bij het proces betrokken kerkgenootschappen ter ondertekening is aangeboden. Belangrijke zaken die in deze verklaring aan de orde komen zijn de relatie tussen doop en geloof, de onherhaalbaarheid en noodzakelijkheid van de doop.

De verklaring besluit als volgt:

Eén Geest en één doop. Er tekent zich toenadering af tussen de kerken, met name ook tussen kerken die de kinderdoop kennen en de kerken uit de doperse traditie(s). Wij, de geloofsgemeenschappen die betrokken waren in dit proces van Doopverkenning, constateren dat met dankbaarheid en vreugde. Wij hopen in verdere contacten, breed-oecumenisch of bilateraal, steeds meer te ontdekken dat het de éne Geest is die in de verschillende dooppraktijken, met hun sterke en zwakke punten, werkt, en die ons brengt op oude, vertrouwde wegen, maar soms ook op verrassend nieuwe.
De kerken die deze verklaring ondertekenen verplichten zich om op basis van het hierboven gestelde verder het gesprek met elkaar over de doop te blijven zoeken.

Beide verklaringen zijn voorgelegd aan de kerken in de hoop dat al in de Week van Gebed 2012 de ondertekening kan plaatsvinden.

Bescherming door vredeswerkers

Nederland kan een bijdrage aan de vrede in de wereld leveren door inzet van vredeswerkers. De Raad van Kerken heeft daarover geschreven aan minister Uri Rosenthal van Buitenlandse Zaken, die de brief tot nu toe voor kennisgeving heeft aangenomen.

In de onderliggende analyse wordt nadrukkelijk gerefereerd aan de situatie in de Arabische landen zoals Libië en Syrië.

De brief sluit aan bij het beleid over het concept *Responsibility to Protect*, zoals het in veiligheidsresoluties van de Verenigde Naties is verwoord. Het gaat in dat concept om veiligheid en bescherming voor burgers. De overheid van een land is daartoe als eerste geroepen. Mocht de overheid van een land in die taak falen, dan is het een verantwoordelijkheid voor de wereldgemeenschap om daarin de mensen bij te staan. De kerken pleiten ervoor om daarbij niet direct te grijpen naar militaire middelen. Geweld vergroot vaak de kloof, menen de kerken, die daarbij wijzen op de situatie in Ivoorkust en in Libië.

De kerken vragen de minister om een actieve rol te spelen bij de uitwerking van *Responsibility to Protect*. 'Wij denken hier bijvoorbeeld aan (...) een expertpool van snel inzetbare civiele experts met verschillende achtergronden die bij crisisbeheersingsoperaties van belang zijn. ... Hier zouden wij ook willen pleiten voor het opzetten van een pool van burgervredeswerkers.'

Onderdeel van een beleid van conflictpreventie, menen de kerken, behoort te zijn een buitengewoon terughoudend en kritisch be-

leid inzake het verstrekken van exportvergunningen voor wapens. 'We voelen ons beschaamd dat in verschillende autoritair geregeerde landen mensen die opkwamen voor hun vrijheid door hun overheden bestreden zijn met wapens die democratisch geregeerde landen, waaronder ook Nederland, hun leverden', aldus een lid van de beraadgroep Samenlevingsvragen van de Raad. 'Deze wapenleveranties maken ons medeplichtig aan het leed dat over zoveel mensen gekomen is. Wij zijn daarom verheugd over de voorgenomen aanscherpingen in het wapenexportbeleid die staatssecretaris Bleker onlangs aankondigde en die te meer dringend is vanwege de aanstaande verkoop van veel Nederlands defensiemateriaal.'

Bij de analyse is de situatie in Syrië betrokken. De omstandigheden daar maken duidelijk dat een militaire interpretatie van *Responsibility to Protect* onjuist is. Diverse permanente leden van de Veiligheidsraad en van landen in de regio hebben belangen in Damascus. 'Hier wreekt zich het feit dat de ontwikkeling van niet-militaire middelen zodanig is achtergebleven dat deze op dit moment nauwelijks beschikbaar blijken te zijn, aldus de analyse.

Niet direct grijpen naar militaire middelen

Kerkennacht in 25 steden

Het kon wel eens het grootste oecumenische evenement sinds de reformatie zijn geweest, de Kerkennacht in het laatste weekeinde van juni 2011; of in ieder geval één van de grotere oecumenische evenementen. Een bijdrage van Bert Kuipers, Laurenspastor te Rotterdam en initiatiefnemer Kerkennacht NL.

Er deden maar liefst 25 steden mee, van groot naar klein. In Duiven gingen twee kerken open, in Rotterdam 55. En elke kerk liet zien het beste, het aardigste, het creatiefste wat zij in huis had.

De aanloop naar zo'n evenement is minstens zo belangrijk als het evenement zelf. Dat geldt voor de organisatie in elke plaats: je maakt elkaar een beetje gek met plannen wat je zou kunnen gaan doen, je daagt elkaar uit, en praat moed in als het toch wat ingewikkelder is om alles voor elkaar te krijgen. Wat in elk geval belangrijk is: er ontstaan netwerken dwars door alle verbanden van de stad heen, netwerken die op andere momenten weer hun dienst kunnen bewijzen. En bij de evaluatie die wij in Rotterdam een week later hielden, was er niemand die zei: sla mij de volgende keer maar over.

Ook de voorbereiding op landelijk niveau was een happening! Om de zoveel weken kwamen we samen in Amersfoort in het kantoor van de Raad van Kerken, maar we organiseerden het evenement zelf, met dank aan de gastvrijheid ter plaatse. Een zwaan-kleef-aan effect, waarbij de gemeenschappelijkheid zich vertalen zou in een logo, een datum, gelijke publiciteit, samen laten zien dat we dit gaan organiseren en samen fondsen werven. Af en toe botsten de huisstijlen van de onderscheiden steden wel eens wat tegen elkaar, maar dat was vast ook zo in de tijd van de Republiek in de late 16^e eeuw, toen het ook wat samen moest worden.

Rotterdam begon op zaterdagmiddag op het plein voor de Laurenskerk. De clerus liet zich verleiden in de werkkleding te komen. De wethouder participatie liet zich verleiden ambassadeur te zijn van deze dag, ze was dus ook aanwezig. Een christelijke voetballer meldde waarom hij het goed vond je geloof niet te verstoppen. En kinderen openden het gebeuren. Daar horen balonnen bij, met het zwart-geel-rode logo, die moesten de lucht in, en bij het aftellen precies op tien, begonnen de klokken te luiden. Dan waaiert iedereen uit naar de eigen kerk om daar zijn programma te volgen. We zitten te broeden wat we in dat tussen gelegen jaar samen zouden kunnen organiseren, want de volgende Kerkennacht is pas in het weekeinde van 21 juni 2013.

Meisje opent de Kerkennacht in Rotterdam

Samenwerken in het Koninkrijk

Een historische gebeurtenis! Zo zien ook wij de ondertekening van het strategische partnerschap tussen de Evangelische Alliantie (EA) en de Raad van Kerken, aldus ds. Jan Wessels, directeur van de Evangelische Alliantie in Nederland.

Inderdaad is er heel veel veranderd in kerkelijk Nederland. Kerkmuren zijn weggevalen of afgebroken – en die er nog over zijn, lijken in rap tempo weg te smelten. De nieuwe generatie heeft nog maar heel weinig met de aloude onderscheidingen, ook die van 'oecumenicals' en 'evangelicals'. Maar dat het ooit nog eens zo ver zou komen? Door samen te bidden, samen te werken, samen de uitdaging van Nederland als zendingsgebied aan te gaan op lokaal niveau, is er iets gegroeid. Een stuk herkenning: omdat we inderdaad voor dezelfde uitdagingen staan vanuit dezelfde bron, Jezus Christus. Maar ook een behoefte om elkaar te helpen en te dienen. Hoe we het nu ook wenden of keren, we zijn op elkaar aangewezen als volgelingen van die ene Heer en Heiland Jezus Christus, die voor hun eenheid specifiek gebeden – en geleden – heeft en die ons de opdracht gegeven heeft elkaar lief te hebben, als teken van discipelschap.

De EA vertegenwoordigt niet heel veel kerken, maar wel een bijzonder dynamisch en actief deel van het Lichaam van Christus in Nederland. Ons netwerk omvat trouwens ook een groot aantal christelijke organisaties met geweldige bedieningen en veel invloed in Nederland en soms ver daarbuiten. Onze gezamenlijke visie is dat de Kerk in Nederland (weer) een stad op een berg is die

niet verborgen kan blijven: nee, waarschijnlijk geen grote stad meer, maar wel een mooie en aantrekkelijke stad. Een plek waar het goed is en waar vrede heerst. Die ook van betekenis is voor de wereld eromheen!

Een meer dynamisch beeld, is dat van een zeilboot: voortgedreven door de wind, alle zeilen bijgezet, op weg naar de veilige havens. Ja, dan moet er soms wel gelaveerd worden, maar zolang de richting vaststaat, het kompas werkt en de golven en de stroming in de gaten gehouden worden, dan zal het schip aankomen waar het verwacht wordt. Daarvoor is ook samenwerking van de bemanning trouwens van groot belang! En dat is dan ook ons diepste verlangen: om als EA en RvK samen te staan in de dienst van het Koninkrijk!

Ondertekening van de overeenkomst door de voorzitter van de Raad, drs. Henk van Hout (links), en de voorzitter van de Evangelische Alliantie, Willem Smouter

Sociale nood neemt toe in Nederland

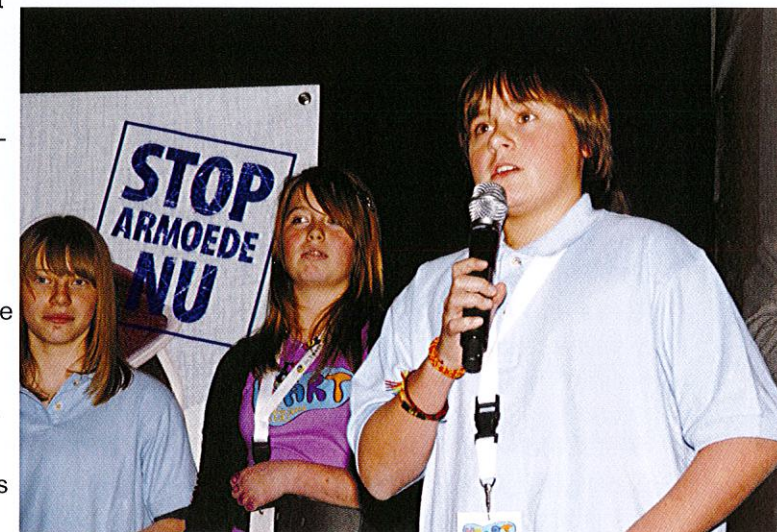
Hub Crijns, directeur DISK en lid projectgroep Arme Kant van Nederland/EVA, is kritisch als het gaat om het huidige kabinetsbeleid en het aantal armen en huishoudens met schulden. Het aantal hulpvragen bij kerken stijgt en het eind is nog niet in zicht.

De projectgroep Arme Kant van Nederland/EVA heeft in 2010 meegedaan aan het onderzoek *Armoede in Nederland* naar diaconale hulp van kerken aan individuen en groepen. Het onderzoek heeft duidelijk gemaakt dat de hulpvragen bij kerken in 2009 sterk zijn gestegen in vergelijking met 2007 (zie www.armekant-eva.nl).

Naast hulp geven aan de mens in nood is verzet tegen de oorzaken van de verarming en sociale uitsluiting nodig. De handreiking *Armoede en recht doen* geeft achttien praktijkvoorbeelden van verschillende komaf hoe groepen dit plaatselijk oppakken. De *Gids Betaalbare Vakanties* blijft een topper, evenals de communicatiemiddelen van de projectgroep: tijdschrift en website. In de jaargang 2011 is er een digitale Nieuwsbrief aan toegevoegd.

Met de Sociale Alliantie is ingezet op extra aandacht voor het Europees jaar tegen verarming en sociale uitsluiting, is het tienjarig jubileum gevierd en zijn vijf Alliantiedagen gehouden in het najaar. De inhoudelijke visie is verwoord in het breed verspreide manifest *Nederland armoedevrij! Met solidariteit & eigen kracht*, waar de projectgroep volop aan heeft meegeschreven. In een brede samenwerking van kerken, maatschappelijke organisaties en christelijke schuldhulporganisaties is het project SchuldHulpMaatje opgezet, dat zich binnen de kerken snel kan uitbreiden.

De Raad van Kerken in Nederland en het bestuur Arbeidspastoraat DISK hebben in juni 2011 een krachtig mandaat gegeven aan een nieuw driejarig beleidsplan *Deelnemen en meedelen*. Het beleidsplan noemt voor de jaren 2012-2014 een aantal activiteiten en projecten, die ondersteuning geven aan groepen armen en aan groepen in de kerken. Daarnaast wordt samen met de Sociale Alliantie ingezet op belangenbehartiging en lobby. De economische crisis heeft al een doorwerking in de toename van het aantal armen en huishoudens met schulden. De zware bezuinigingen die eraan komen op met name de sociale zekerheid en de euro-crisis zullen die trend versterken. De inzet van kerken in hun diaconale handelen aan allerlei initiatieven om mensen in sociale nood en uitsluiting bij te staan zal overeind moeten blijven.

Armoede: raakt ook kinderen!

Water in Nederland

De toepassingen van water zijn vele: van de zorg voor het milieu en solidariteit tot de vragen van drinkwater en veiligheid. De beraadgroep Samenlevingsvragen werkt aan een Nederlandse toepassing van een internationale verklaring over het belang van water.

De Wereldraad van Kerken heeft de verklaring over water in februari naar buiten gebracht. Er wordt op gewezen dat vele miljoenen mensen niet kunnen beschikken over voldoende zuiver en veilig water. Conflicten ontstaan in toenemende mate door de vraag wie over de bronnen van water kan beschikken. De Wereldraadbijeenkomst in Porto Alegre (Brazilië, 2006) wees eerder op de bijbelse betekenis van water, als een 'bakermat van leven, een uitdrukking van Gods genade voor de hele schepping'.

Prof. dr. George Molenkamp, lid van de beraadgroep Samenlevingsvragen, schreef over het belang van water. Hij wijst op de ongelijke verdeling van de bronnen en op de consequenties van de klimaatverandering. 'De middelen om het water in natte perioden op te vangen en in drogere perioden langdurig te gebruiken ontbreken op veel plaatsen.'

Als gevolg daarvan is voor meer dan 1 miljard mensen op aarde goed water moeilijk toegankelijk en leeft ongeveer 1/3 van de wereldbevolking in gebieden waar de beschikbaarheid van water onder grote druk staat. Verwacht wordt dat dit in 2025 voor 2/3 van de wereldbevolking zal gelden. Van het gebruikte water gaat 70% naar de landbouw, 20% naar de industrie, en 10% is onder meer voor huishoudelijk gebruik. Er woedt een concurrentieslag, waarbij landbouw en natuur vaak aan het kortste eind trekken.

De gevolgen zijn zichtbaar. Een verontrustend aantal grote rivieren bereikt de kust niet eens meer en eindigt in modderpoelen. Diverse landen krijgen problemen met de

voedselvoorziening. Zo is in landen als Algerije, Egypte, Iran en Marokko door het tekort aan water de graanproductie zover gedaald, dat men voor 40% van de graanbehoefte is aangewezen op de wereldmarkt.

bewuste levensstijl kan het verschil maken

Een toenemend aantal landen probeert met onorthodoxe middelen zijn voedselvoorziening veilig te stellen. Zij kopen of leasen landbouwgrond (en impliciet de daarbij behorende waterreserves) in andere landen. China heeft tussen 2006 en 2009 bijna 3 miljoen hectare landbouwgrond in het buitenland gekocht. Landen als Zuid-Korea, de Verenigde Arabische Emiraten, Saoedi Arabië en Qatar in totaal meer dan 2,5 miljoen hectare. Koinonia, een zusterorganisatie van Nederlandse kerken in Brazilië, meldde dat grote internationale ondernemingen als Coca Cola bronnen opkopen die onder het Zuid-Amerikaanse continent liggen om op termijn de wereld van gevulde flessen mineraalwater te kunnen voorzien.

Verrassend is dat een klein land als Nederland toch nog tot de top zes van de wereld behoort als het gaat om het beslag dat wij op water in andere landen leggen door onze consumptie. Een bewuste levensstijl door het matigen van onze consumptie, het voorkomen van verspilling van voedsel en een bewuste keuze van consumentenproducten kan op den duur een beslissende bijdrage leveren, aldus Molenkamp.

Stichting Kerk & Buurt Amsterdam-Noord

In de ruimte van het evangelie streeft de Stichting Kerk & Buurt Amsterdam Noord naar langdurige relaties met en betrokkenheid bij mensen, in het bijzonder die mensen die het minst gezien en gehoord worden. Dit betreft kwetsbare mensen die naast een hoop sores ook krachten in zich hebben die ze soms zijn vergeten of die nog niet zijn aangeboord.

Stichting Kerk & Buurt neemt hun verhaal serieus en probeert waar mogelijk hulp te bieden: financiële hulp, een gesprek, morele steun, ontmoeting en gezelligheid.

Maaltijden organiseren: bijdrage aan doorbreken sociaal isolement

De stichting heeft een huiskamerproject en organiseert maaltijden. Door intensieve begeleiding probeert zij het sociaal isolement van mensen te doorbreken.

Geloof bij klokkenluiders

Het Utrechts Klokkenluiders Gilde (UKG) is een seculiere vereniging met als taak het met de hand luiden van de klokken van de Domtoren, de Geertetoren, het kerkje van Blauwkapel, de oud-katholieke Gertrudiskerk, het Bartholomeus Gasthuis, het Academiegebouw en een klok in een plantsoen in Zuilen, zo laat Utrechtse Stemmen, het oecumenisch tijdschrift van Utrecht weten.

Klokken zijn muzikale instrumenten met een heel oude geschiedenis. Eerst waren de klokken voor liturgisch gebruik, later kondigde het stadsbestuur zijn besluiten er ook mee

aan. Wie de moeite neemt een luidschema van het UKG te bestuderen, ziet dat er nog veel relatie is met wat er in de kerk gebeurt en hoe de klokken daarop aansluiten.

klokluiden: touwtrekken met de hemel

Een groot deel van de luiders is op de een of andere manier gelovig. Een klokkenluider formuleerde het eens zo: 'Klokluiden is voor mij touwtrekken met de hemel.'

Oecumene ter plaatse

Oecumene in de paasnacht

Op een hoek van de Maliesingel in Utrecht staat een zinken bouwwerkje op een ander gebouw: het is een huiskapel. Dagelijks houden vijftien leden van de Nikola-kommuniteit hier, samen met gasten, drie gebedsdiensten.

De kommunititeit is gesticht in 1963 door drie protestantse theologiestudenten en is inmiddels een veelkleurig gezelschap geworden die met elkaar in vrede proberen samen te leven, meldt Utrechtse Stemmen, het oecu-

menisch tijdschrift voor kerk en samenleving in Utrecht.

Op zondagochtend is er geen ochtendgebed in de kapel maar gaat iedereen naar zijn of haar eigen kerkdienst. Alleen in de paasnacht gaat de gemeenschap naar een gemeenschappelijke kerkdienst. Ieder jaar wordt een andere kerk bezocht. Na verloop van tijd weet je dan hoe de sfeer in al die kerken is.

Dertigers en spiritualiteit

De Raad van Kerken Leidschendam-Voorburg heeft zich gebogen over het onderwerp dertigers en spiritualiteit. De inleider, ds. Tim van Iersel, heeft aan de Vrije Universiteit een afstudeeropdracht geschreven met de titel 'Kerk zoekt dertiger'.

Uit zijn onderzoek naar de spiritualiteit van de hoger opgeleide dertiger blijkt dat fundamentele vragen, zoals 'wie ben ik, wat doe ik hier, wat is het doel van mijn leven', vooraf gaan aan de belangrijke keuzes in het leven. Het is voor de kerken van belang de kerktaal te vertalen naar de wereld van de dertiger.

De vraag is of de kerk de dertiger ook echt ziet, niet alleen de jonge mensen met een gezin, maar ook de singles. De kerk moet authentiek blijven door te doen waar de kerk goed in is, maar moet wel ruimte bieden.

Concreet adviseert Tim van Iersel aan de kerken jonge mensen de gelegenheid te geven tot verstillings/meditatie om te leren zwijgen, afhankelijk te zijn en te vertrouwen. Ook beveelt hij aan de Bijbel met dertigers te lezen en daarbij de mogelijkheid te bieden hieraan het eigen levensverhaal te koppelen.

Een bijzonder legaat

De kerken op Terschelling hebben enige tijd geleden een bijzonder legaat ontvangen. Het legaat is bestemd voor de Hervormde gemeente West Terschelling, de Hervormde gemeente Oost-Terschelling, de Gereformeerde Kerk Terschelling, de Doopsgezinde Gemeente van Terschelling en de Rooms Katholieke vicarie St. Brandanus. Het geld dient uitsluitend ten goede te komen aan het

onderhoud en de restauratie van deze vijf kerkgebouwen.

Het legaat is geschonken door Ben van der Meulen die de zeevaartschool op Terschelling heeft gevolgd. Hij trouwde met de Terschellingse Sienke Rooda en heeft lange tijd op Terschelling gewoond. Dit schrijft *Op 'e Riid*, het gezamenlijk kerkblad van Terschelling.

Agenda

13 januari 2012: prof. dr. Mechteld Jansen houdt Oecumenelezing

Prof. dr. Mechteld Jansen, hoogleraar aan de Protestantse Theologische Universiteit, zal voor de Raad van Kerken in Nederland de Oecumenelezing 2012 verzorgen. De nieuwjaarsbijeenkomst van de Raad van Kerken vindt plaats op vrijdag 13 januari 2012.

Jansen kwam eerder in het nieuws met de visie, dat het niet om eenheid zou gaan, maar om verbinding. Bij verschillende mensen riep dat de vraag op: Wat betekent die visie voor de oecumene en voor de kerken? Is verbinding niet te mager? Of is het juist een actuele verwoording van waar ook de Wereldraad voor staat?

Mechteld Jansen werkt als bijzonder hoogleeraar missiologie en als universitair hoofddocent missiologie in Utrecht. Haar missionaire deskundigheid vormt een tweede reden om juist haar als inleidster uit te nodigen. In een

tijd van secularisatie geniet de verbinding tussen oecumene en missionair werk hernieuwde belangstelling van de kerken. Jansen heeft zich onder meer verdiept in de Kameroense theoloog Jean-Marc Ela. Ze promoveerde in 2002 aan de Vrije Universiteit op het proefschrift *Talen naar God. Wegwijzers bij Paul Ricoeur*.

De bijeenkomst is tegelijk de nieuwjaarsreceptie van de Raad. Dus is er ook muziek. In dit geval is de projectgroep Vieren van de Raad van Kerken bezig materiaal te verzamelen uit het nog te verschijnen Nieuwe Liedboek en dan vooral de nieuwere teksten. De leden van de projectgroep leiden dat in en na de lezing krijgt het nieuwe liturgische materiaal een plek in de afsluitende liturgie. Traditiegetrouw kunnen de bezoekers elkaar na afloop de hand drukken en het glas heffen.

De Oecumenelezing vindt plaats op 13 januari 2012, van 15.00 - 17.30 uur in de Geertekerk te Utrecht. Toegangsprijs € 10.00 (te betalen bij de ingang). Opgave: rvk@raadvankerken.nl

15 - 22 januari 2012: Week van gebed voor de eenheid

De Raad van Kerken en de Evangelische Alliantie (EA) hebben voor de Week van Gebed in 2012 een gezamenlijk thema vastgesteld: 'Winnen met gevouwen handen'. De gebedsweek van beide organisaties vindt in 2012 plaats van 15 tot 22 januari. Honderdduizenden christenen nemen hier deel aan. Het thema is gebaseerd op de Bijbeltekst uit 1 Korintiërs 15:57. Dit bijbelgedeelte is aangedragen door Poolse christenen.

Het materiaal voor de Week van gebed bestaat uit brochure, poster en kaart. Bestellen bij voorkeur via het bestelformulier op de website van de Raad: www.raadvankerken.nl of per e-mail via rvk@raadvankerken.nl. Dit jaar is voor het eerst een banner beschikbaar. Uitgebreide informatie is te vinden op www.raadvankerken.nl onder 'vieren' (of gebruik de zoekfunctie).

Bijeenkomst Wereldraad over rechtvaardige vrede

Een kleine Nederlandse delegatie nam onlangs deel aan de Vredesconvocatie van de Wereldraad van Kerken in Kingston, Jamaica. Het werd een intensieve en inspirerende ervaring, aldus Kees Nieuwerth.

Na terugkeer werd door verschillende delegatieleden verslag uitgebracht aan eigen achterbannen. Verslagen circuleerden binnen de lidkerken, de Raad en oecumenische vredesbewegingen. Het is de bedoeling dat de bijeenkomst in Kingston doorwerkt in de Assemblee van de Wereldraad in 2013 in Busan, Korea.

De Raad stelde voor de begeleiding van het proces rond dit project een taakgroep Rechtvaardige vrede in, waarin de Raad, IKV Pax Christi en Kerk en Vrede participeren. Voorafgaand aan de vredesconvocatie werd de uitgave *Wees niet bang* gepubliceerd, gewijd aan een eerste versie van het basisdocument en werden gelovigen op het grondvlak opgeroepen hun 'verhalen van vrede' in te sturen. Dit heeft bijgedragen tot het opstellen van een reactie van de Raad op het document.

De taakgroep wil nu twee activiteiten ontplooiën om de resultaten van 'Kingston' breder in kerkelijk Nederland te verspreiden. In de eerste plaats betreft dat het uitbrengen van websiteartikelen dan wel een tweede publicatie in de reeks Oecumenische Bezinning waarin de uiteindelijke versie van het

Zand is geduldig ...

basisdocument, de slotverklaring en een aantal impressies van de Nederlandse deelnemers gebundeld worden. Gemeenten en parochies kunnen dit materiaal dan gebruiken om het gesprek over dit voor de kerk wezenlijke thema voort te zetten – ook op plaatselijk vlak.

Een tweede activiteit is om, net als vorig jaar, in samenwerking met het Centrum IIMO een symposium te organiseren. Toen ging het over de toepassing van het concept 'rechtvaardige vrede' op de situatie in Soedan; nu zou het over de ecclesiologie van het zijn van vredeskerk gaan. De vertegenwoordiger van IKV Pax Christi meldt dat er inmiddels naar aanleiding van Kingston door Pax Christi Internationaal samen met de Wereldraad gewerkt wordt aan een vervolgbijeenkomst over de broodnodige nucleaire ontwapening. En zo werken we verder aan rechtvaardige vrede

Over de dagelijkse bijbelstudies, vieringen, getuigenissen van medechristenen in landen geplaagd door oorlogen, plenaire zittingen en de vele werkgroepen werd iedere dag kort verslag gedaan op de website van de Raad van Kerken. De teksten zijn daar nog te lezen.

... en God childe

Steeds meer mensen duiken op Twitter. Meer dan één miljoen mensen zijn actief als twitteraar. Het is dus ook begrijpelijk dat de organisatoren van de Webfish Awards dit jaar de sociale media (Twitter, YouTube, Facebook) als categorie bij de te winnen prijzen hebben toegevoegd.

Uit onderzoek blijkt dat de meeste Nederlandse gebruikers van Twitter circa tien tweets per week posten. Vooral mensen in Noord- en in Zuid-Holland zijn dol op het medium. De Zeeuwen zijn wat afwachtender. Uit het onderzoek blijkt verder dat Nederlanders vooral op vrijdag en op zaterdag twitteren, terwijl op zondag de stroom berichtjes van maximaal 140 tekens een uur later op gang komt.

De Duitse kerken doken al eerder op het twitterfenomeen. In de periode van Pinksteren 2009 tot de kerkendag in Bremen in 2010 deden een recordaantal mensen mee om de hele bijbel in 3906 twitterberichten samen te vatten. 'Und Gott chillte' vatte men de pogingen samen. Genesis 2:1-3 werd bijvoorbeeld als volgt samengevat: 'God was op de zevende dag klaar met zijn creatieve project. Hij vond het resultaat geniaal en hij besloot vanaf nu te chillen.'

Het bureau van de Raad van Kerken is content met de uitbreiding van de prijzen richting de sociale media. Zoals bekend experimenteert de Raad met het gebruik van Twitter en YouTube. Er zijn inmiddels ruim 350 mensen die de experimenten van de Raad via Twitter volgen en de filmpjes die worden aangeboden via YouTube hebben tientallen bezoekers.

twitterberichten komen op zondag later op gang

Mensen kunnen naast de twittermogelijkheden ook 'gewone' websites aanmelden om mee te dingen naar een prijs. Er zijn dit jaar

Meer informatie en het melden van inzendingen: www.webfishawards.nl. De inschrijvingstermijn loopt tot maandag 31 oktober 2011. De prijsuitreiking vindt plaats in de Boothzaal van de Universiteit Utrecht (De Uithof), op 24 november, 15.00 - 17.00 uur.

Twitterd, twitterde, getwitterd

dus in drie categorieën prijzen te winnen. Naast de twee bestaande categorieën 'websites van plaatselijke kerken en parochies' en 'overige christelijke sites' is er voor het eerst een aanmoedigingsprijs voor een particulier initiatief dat het christelijk geloof via sociale media onder de aandacht brengt.

Webfish Awards 2011 is een gezamenlijk initiatief van IKON, Raad van Kerken in Nederland, Isidorusweb, Protestantse Kerk, Faculteit Katholieke Theologie Universiteit van Tilburg en de Protestantse Theologische Universiteit. Met deze prijs willen zij christelijk Nederland en Vlaanderen uitdagen hun internetsites en het gebruik van de sociale media te blijven ontwikkelen en verbeteren.